

Programma

Feministische filosofie

Datum: woensdag 15 juli t/m zondag 19 juli 2026

Moeilijkheidsgraad per cursusonderdeel:

* = weinig inspanning

** = gemiddeld

*** = ingewikkeld

Leeswijzer

In het programma staat welke teksten bij welke les horen. Hier wordt onderscheid gemaakt tussen optionele literatuur en literatuur die we tijdens de cursus gaan lezen. **Je hoeft voorafgaand geen enkele tekst uit de reader te lezen.** We lezen de teksten ofwel tijdens de cursus of ze worden aangeboden ter optionele verdieping bij de besproken theorie.

De teksten in deze reader zijn hoofdstukken uit boeken, maar ook artikelen uit populaire media. Dat is een bewuste keuze: zo zie je hoe academische theorieën doorvloeien en een impact hebben op populaire cultuur. De meeste teksten zijn niet ingewikkeld en makkelijk te begrijpen.

In sommige lessen bespreken we een toonaangevend filosofisch idee of denker waarvan de primaire teksten alleen in het Engels bestaan. Deze artikelen of boeken zijn niet meegenomen in deze reader, maar worden tijdens de les benoemd voor eventuele verdere studie. Tijdens de cursus wordt meer optionele literatuur gegeven per thema, voor wie verdere verdieping zoekt.

Woensdag 15-07-2026	Wat is feministische filosofie? En waarom is het nodig?
09.45 uur	Aankomst met koffie/thee
10.30 uur	Kennismaking en introductie: filosofie en feminisme ** We maken kennis met elkaar. We bespreken het doel en de inhoud van deze cursus. Wat is feministische filosofie? (En wat is het niet?)
11.30 uur	Koffie/thee
11.45 uur	College: De klassieke basis – en de kritiek daarop ** Een introductie volgens de grote lijnen en bekende namen in de feministische filosofie, zoals bijvoorbeeld Mary Wollstonecraft, Simone de Beauvoir en bell hooks.
13.00 uur	Lunch
Vanaf 14.00 uur	Mogelijkheid tot inchecken op de hotelkamer
14.30 uur	Lezen: Onderdrukking en intersectionaliteit ** Na een korte klassieke introductie van het begrip intersectionaliteit, lezen we individueel het hoofdstuk 'iets te zeuren'. De onderliggende claim van feminisme is dat vrouwen onderdrukt worden. Maar wat is onderdrukking precies? En wat doen we met de claim dat 'mannen het ook zwaar hebben'? Met theorie van Marilyn Frye, Iris Marion Young en Kimberlé Crenshaw.

	<p>Uit de reader: Spreeuwenberg – Iets te zeuren</p> <p>Optioneel uit de reader: Wekker & Jouwe – Gloria Wekker en Nancy Jouwe reageren op de '7 vinkjes'</p>
16.00 uur	Koffie/thee
16.15 uur	<p>College: Woede ** Eerst een korte nabespreking van de tekst over onderdrukking en intersectionaliteit. Daarna praten we over de rol van woede in feminisme aan de hand van ideeën van o.a. Audre Lorde, Myischa Cherry en Martha Nussbaum.</p> <p>Optioneel uit de reader: Lorde – Toepassingen van woede: vrouwen reageren op racisme</p>
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
19.30 uur	<p>Film: Nanette * In deze stand-up comedyshow komen feminisme, queerness, woede en kunst bij elkaar.</p>
21.00 uur	Einde programma van dag 1 / aan de bar

Donderdag 16-07-2026	Wat is misogynie? Wat is een vrouw?
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	<p>College: Wat is misogynie? *** Misogynie is vijandigheid naar vrouwen. Maar hoe kan het dat we daar allemaal op grote schaal aan mee doen? Aan de hand van teksten van Kate Manne proberen we de logica achter misogynie te begrijpen.</p> <p>Optioneel uit de reader: Manne – H1+H2 van Man & Macht</p>
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	<p>Casus: hoe misogynie werkt ** Werk in kleine groepen en kies zelf een casus uit de praktijk, het nieuws, een film/serie, de eigen werkomgeving of een andere herkenbare situatie. We analyseren de praktijk met behulp van de concepten van Kate Manne.</p>
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	<p>College: Wat is een vrouw? *** We bespreken hoe de categorie 'vrouw' tot stand komt en welke vragen rond gender, seksualiteit en sekse dit oproept (met ideeën van o.a. Judith Butler, Maria Lugones en Oyèrónkẹ Oyěwùmí).</p> <p>Optioneel uit de reader: Nduwanje – Wie bepaalt wie zich vrouw mag noemen? Butler – Interview met Judith Butler</p>
15.30 uur	Koffie/thee
15.45 uur	<p>Lezen: Kleren maken de man/vrouw/x ** We lezen individueel het hoofdstuk 'Kleren maken de man/vrouw/x', als verdieping op en verdere uitleg van de theorie van Butler, Oyěwùmí en Lugones.</p>

	Uit de reader: Spreeuwenberg – Kleren maken de man/vrouw/x
17.00 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
19.30 uur	Uitproberen: de performativiteit van gender * In kleine groepjes gaan we de performativiteit van gender uitproberen. Om 20.15 bespreken we onze bevindingen.
21.00 uur	Einde programma van dag 2 / aan de bar

Vrijdag 17-07-2026	De heks en de huisvrouw
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	College: Feminisme en kapitalisme *** Aan de hand van ideeën van Silvia Federici kijken we naar de geschiedenis van de heksenvervolgingen en het kapitalisme. Wat hebben ze met elkaar te maken en hoe heeft dit vandaag invloed op ons?
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Luisteren (bijvoorbeeld tijdens een wandeling): over reproductie * We luisteren naar een gesprek van het Radio 1 / VPRO programma Nooit meer slapen met filosoof en vroedvrouw Rodante van der Waal over reproductieve rechtvaardigheid.
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	College: Epistemisch onrecht *** Waarom krijgen daders vaak het voordeel van de twijfel? Waarom geloven we vrouwen niet of zelden? Als onderdeel van de logica achter misogynie, behandelen we begrippen als 'mansplaining', 'hempathie' en 'victim blaming'. Optioneel uit de reader: Manne – H5+H8 van Man & Macht
15.30 uur	Koffie/thee
15.45 uur	Lezen: kijken en bekeken worden ** We lezen individueel drie artikelen over kijken naar het vrouwenlichaam. Morgen bespreken we de teksten in groepjes. Almuli – Strakker, slanker, gladder Berger – Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet. Hoe de onzichtbaarheid van de vrouw de wereld vormt Codedi – De Gaze in kunst en cultuur: wat is het, en hoe ga je er als instelling mee om?
17.00 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
19.30 uur	Schrijfpodracht ** Schrijf een kort autobiografisch verhaal (bijvoorbeeld in blog-, verhaal of dichtvorm) op basis van de deze week besproken theorie. Wie dat wil deelt diens verhaal met de groep.
21.00 uur	Einde programma van dag 3 / aan de bar

Zaterdag 18-07-2026	Het lichaam, seks en mannen
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	College: Het recht op seks *** Aan de hand van teksten van Amia Srinivasan kijken we naar het onderwerp seks en feminisme en combineren dit met maatschappelijke bewegingen zoals #metoo.
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Gastles: Mannen en feminisme ** Samen met Wouter van Hooijdonk kijken we naar de rol van mannen in feminisme. Optioneel uit de reader: Van Hooijdonk – Leer mannen nee zeggen
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Leesclub: Kijken en bekeken worden ** Hoe gaan we als feministen om met schoonheidsstandaarden? Hoe kijken we naar onszelf en elkaar? Wanneer voel je je onzichtbaar? En wat is de male gaze? In groepjes bespreken we de teksten van gisteren: Almuli – Strakker, slanker, gladder Berger – Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet. Hoe de onzichtbaarheid van de vrouw de wereld vormt Codedi – De Gaze in kunst en cultuur: wat is het, en hoe ga je er als instelling mee om? Let op: dit onderdeel duurt één uur i.p.v. anderhalf.
15.30 uur	Koffie/thee
15.15 uur	Kort college + documentaire: Het lichaam * Wat kunnen feministen zeggen over het lichaam? Wat betekent crip en wat betekent dit concept voor het feminisme? Optioneel uit de reader: Van Goidsenhoven en Van Aken – CRIP. Over de aantrekkelijkheid van kreupele lichamen
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
19.30 uur	Vorbereiding op de opdrachten van morgen * Wie wil trekt zich terug om voor te bereiden op de groepsopdrachten voor de laatste dag. Wie zin heeft is welkom om die voorbereiding gezamenlijk en informeel aan de bar te doen ☐
21.30 uur	Einde programma van dag 4 / aan de bar

Zondag 19-07-2026	Hoe nu verder?
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt en uitchecken
09.30 uur	Vooruitblik ** In deze cursus analyseren we verschillende fenomenen. Maar wat kunnen we daar eigenlijk mee? Hoe kan feministische filosofie een rol spelen in je dagelijkse praktijk? Wat kan het betekenen voor de samenleving? Samen maken we een actieplan.
11.00 uur	Koffie/thee

11.15 uur	Terugblik * In een groepsgesprek kijken we terug op de cursus: welke thema's spraken je aan, welke verdieping zoek je nog na deze cursus, en welke belangrijkste inzichten neem je mee?
12.30 uur	Lunch
Aansluitend	Einde cursus